

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécssett házhoz küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr. megjelenni minden szombat-on. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Széchenyi tér).

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy öt-hasasos petit sor egyszeri megjelenésért 6 kr. 3-szori 5 kr., 10-szeriért 4 kr. fizetendő. — Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyílt tér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:
Fereneczek utcaja 22.sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Feszty Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Taizs Mihály nyomdájában
Majláth-tér 2. szám alatt.

A bérnyilkosság.

Azon véres dráma, mely f. hó 10-én déli 12 órakor a fővárosi új versenyterén lejátszott áldozatul ejtve a hazai hírlapirodalom egyik legüzletlenebb jellemű s legfüggetlenebb gondolkodású bajnokát, a nemes törekvését fiatal férfiú balsorsa feletti mély részvétellel egyesített általános megdöbbenést keltett országzszerete.

Legelőször a főváros közvéleménye zúdult fel s látható jelekben adott kifejezést azon frakkos banda elleni megvetésének, melynek tagjai ezen véres drámát ördögi fura fangal előkészítették s galádul végrehajtották.

A gyilkos golyó, melyet a magas születésű szédelgők bérencze br. Majthényi Izidor Verhovay Gyula mellébe röpített, a magyar hírlapirodalom függetlensége ellen volt irányozva.

Megdöbbenők a részletek, melyek e párbajnak minősített orgyilkosság előzményeiről és letolyásáról előtűnik fekszenek.

A kisbirtokosok földhitelintézetének országos botrányá vált ügyében szentes üzemek derültek napfényre egy oly egyén ellen, ki azon clique-hez tartozik, melynek tagjai öseiktől öröklött nevük verőfényében sűtkérezve sportot űznek, kártyáznak és dorbézolnak s midőn az ösök örökének nyakára hágtak, börtönviselt emberekkel állnak kompanyiába s tiltott üzemekhez fognak, hogy a közönségnek homloka izzadásával összegyűjtött és megtakarított filléreit elsikkasszák s eltékozzolják.

A leplezés mint bomba pattant szét a frakkos banda között. Kézzel fogható bizonyítékokkal állott elő a sajtó, s ez ellen csak kézzel fogható bizonyítékokkal lehetett védekezni.

És ők védekeztek. Védekeztek oly fegyverrel, minő hozzájuk leginkább illet, s minő egy közhasznú országos intézetbeni

eljárásukat is leginkább jellemzi: védekeztek revolverrel.

Összegyűltek mint Itália bravói s a szó és toll harcának elnémítására kiválasztották maguk közül a legbiztosabb lövőt, s azt felbérelték az előre kiszámított gyilkosság végrehajtására.

Majthényi Izidor b. kit Verhovay Gyula soha sem ismert és soha sem bántott a nemzeti kaszinó megbízottjaként oly szemtelen támadást intézett Verhovay becsületérsége ellen hogy ez nem látván és nem sejtve az ellene aljas számitással követett tört, elfogta a gyöngesség s párbajra kelt azzal az emberrel, kit a junkerek hóhérrául választottak meg.

Verhovay elesett s most élet és halál között fekszik a kórágyon, a gyilkos banda tehát győzelmet aratott! Szomorú győzelem. A kaszinó meglehet vele elégedve.

De vajlon Festetich Pál gróf és kompromitált társai szintén? Mi azt hisszük, hogy nekik legkevesebb okuk van barátjuk ez-n véres szolgálatát megköszönni.

A kisbirtokosok föld hitelintézetének országos botránya ezen véres tett által minden eddigi országos botránynál nagyobbra nőtt, de épen ez által remélhetjük, hogy helyes megoldást is nyer.

A legfőbb bíró a közvélemény kimondta a frakkos banda feletti ítéletét, mely mint orkán járta be az országot északtól délig és nyugattól keletig: előbb sikkasztanak s azután gyilkolnak!

Az új versenyterén kiömlött igaz vér égbekiáltó tanúsága annak, hogy igen sokan az egykori született törvényhozók mostani utódai közül nem egyebek, mint született iparlovagok, kik napjainkban már Magyarország közvéleményében teljesen elvesztették azon kiváltságos állást, melyet a szép hajdan iránti tisztelet, s a multból felvilágosodott korunkba is átszivárgott félszeg ítélet nekik biztosított. Az

erkölcsi halottak száma Magyarországon szaporodott.

S ennek tudatában Verhovay Gyula, kinek drága életét a gondviselés óvja meg, nyugodtan szenvedheti kínjait. A szabad Magyarország részvéte virraszt a közügy védelmében esélet bajnoka felett!

— **Közös minisztertanács** tartott e héten Bécsben; a napirend főpontját az osztrák magyar szerb vasuti konvencio irányelveinek megállítása képezi.

— **A magyarországi szerb lapok**, s pedig különösen a „Zastava“, még mindig az Angyelic Ivaeskovics ügyéről irnak. Azt fessegetik, hogy ezen változás célzatosnak előkészítve volt, mivel niues sem igazolva, sem a körülmények által provokálva. Az intelligens szerb közönség elhagyja a templomokat, midőn Angyelic kinevezését akarják kihirdetni.

— **A szegedi királyi biztos** ság hivatalosan felszólította azon 88 károsultat, kik nincsenek felvéve a kárbecslési lajstromba, hogy f. hó 16, 17 és 18-ikán a városi ház tanácsstermében jelenkezzenek; ellen esetben könyöradományokban nem részesülnek. A városi hatóság, mint ideiglenes vizvelémi biz. a külterület védelmének ügyével foglalkozott. A peresórai töltésvonalon kiépítése tavaszig teljesen lehetetlen, és így Szeged külterülete, valamint a szomszédos községek védtelenül maradnak a tavasi árral szemben. Ezért a napokban egy küldöttség járt a kormányelnöknel, ki megígérte, hogy megengedi a sövényházi töltésvonalon kiépítését, előleget a városnak a munkálathoz szükséges költségeket. S miután Pallavicini örgróf, kinek uradalma a töltés átvonul, szintén beleegyezést adta, a töltésvonalon kiépítése semmi akadályba sem ütközik. Az érkezeltek halaszthatatlannak nyilvánították a munkálatot, s elhatározták, hogy ily értelmű javaslatot fog a hétfői rendkívüli közgyűlés elé terjesztieni. Az előterjesztett költségvetés szerint a sövényházi védvonalnak 28 lábra való fölemelés 106,650 forintba kerül, és 3000 munkással 30 munkanap alatt el lehet készíteni. A Tisza apad.

— **A delegációban előterjesztendő** interpellációk közül két érdekese elmaradt; Szilágyi az orosz csapatmozgalmak, egy másik delegátus az Italia irredenta cselszövényei iránt akart kérdést intézni a külügyminiszterhez. Azonban mindketten kielégítő felvilágosításokat kapván bizalmas un, elálltak szándékuktól. Mintha az adófizető és ujjonzállító közönségnek ehhez semmi köze sem lenne!

letet kielégít ámde nem mindent. A tömjénezés, a szolgálcsok látása, a pénzen vásárolt kéjek, mámorba ringathatják ugyan a gyarló embert s ilyenkor talán azt hiszi, hogy vagyonával minden élvezetet megszerzett magának a miben csak ember részesülhet, ámde a szív a lélek nemesebb érzése felébred s az érzékmámor elszórtával látja, hogy a pénzen megvásárolt öröme nemesebb vágyait kielégíteni képtelenek. A szív nyugalomra boldogságra vágyodik és a boldogságot csak a szerelem adhatja meg.

Ép ugy a szegénynek is, kinek vállait az élet súlyos gondjai nyomják, kinek nehéz keresztje viselésében a kétségbeeséssel kell küzdenie szintén csak egy mentő horgonya van az élet tengerén, mely őt az elmerüléstől a bűnökbe slyedéstől megóvjá és ez a — szerelem, a mely boldogítja bátorítja a csilgdedzést könnyebbé teszi a terhes gondokat, mert hiszen részeseiri az élet legnagyobb boldogságában.

„Tudod e gondolni a napot sugar nélkül, a tavaszt virágtalanul mondja Vajda, Péter. Az emberi kebeltől ép oly elválaszthatlan a szerelem. És mi az égen a nap, mi a tavaszban a virág az a kebelben a szerelem.“

E szavak arany igazsagai is csak arról győznek meg, hogy van a szívben egy titokteljes húr, mely az embert ösztönzi arra hogy szeressen. Meglehet találkoznak kik ezt tagadják, de e Tamások meglehetnek győződve hogy egykor maguk is belátják a „szerelem“ örök igazságát.

Minden ember szeretni van hivatva s ha mégis oly sokan vannak a kik ezt tagadják, annak oka abban rejlik, hogy az emberi nem e tekintetben három osztályba sorozható. Az első osztályba tartoznak azok, kik már szerettek, de már nem szeretnek, a másodikba sorozhatók a kik a jelenben szeretnek és végül a harmadikba azok tartoznak a kik még nem szeretnek, de szeretni fognak. Hogy az elsők és az utóbbiak sikra kelnek a szerelem ellen nem csodálhatjuk. A kielégt

— **Az osztrák államvasutal**l újra megkezdetek a tárgyalások a budapesti forgalmi igazgatóság felállítására iránt. Az első értekezleten Pechy közlekedéstudgyi miniszter s Beretvás osztálytanácsos, és Wodianer Möriz s Kopp vezérigazgató voltak jelen.

Külföld.

Oroszország háborúra készül. Keleti tartományaiól napoként nagymennyiségű harci anyagot szállít a nyugati határok felé, tüzsergét, mely eddig hadseregének leggyengébb része volt újra szervezte. Az orosz lapok ezen készülődéseket defensiv természetűeknek szeretnék feltüntetni a lengyelmozgalmak és mint az orosz tisztek magukat kifejezik az osztrák-magyar s német intriguák ellen. A mult heti összes angol lapok ezen hadikészülődésekkel foglalkoznak, s nem hiszik hogy Oroszország bármelyik szomszédját is megmerje támadni, mert a „Globe“ szerint, ha Oroszország egy kontinensi háboru esetére Franciaországot támogatására számít, — gazda nélkül csinálta meg a számadást.

Oroszországnak Perziával kötött szövetségeről is szállngtak hírek a mult hét folyamán, tulajdonképp azonban Perziának Oroszországgal vasutal leendő összeköttetése iránt jött létre a két ország közt egyesség. Mindazáltal Anglia utasította teheráni képviselőjét, hogy a perza sahtól nyomattékkal egészen határozott választ kívánjon, vajlon Perzsia a közép ázsiai kérdésben az orosz politika ellenében minő állást szándékozik elfoglalni.

A török-montenegró határ villongás, vagy jobban mondva albán felkelés mindinkább nagyobb mérvet ölt. Izzet pasa felső Albania kormányzója tudatta a portával, hogy nem képes megakadályozni a fegyveres csapatoknak Guisinjébe való tódulását, mert tényleg a liga van a kormányon s a lakosság ugy fel van izgatva, hogy a csapatokat nem nélkülözheti. A velikai ütközet alkalmával fogságba esett albánok vallomásaiból kiderült, hogy a felkelők csapataiban török katonák, mint tisztek tesznek szolgálatot.

A liga a hatalmakhoz egy emlékiratot is akar intézni, melynek szerkesztésével Vassa effendi és Essad bey bíztattak meg.

A legnagyobb botrány.

A fővárosban s az ország minden zugában most Verhovay Gyula szomorú esete s annak hírdet előzményei: a kisbirtokosok földhitelintézetének minden eddigi országos botrányt felülmuló ügye képezik a közbeszéd tárgyát.

vulkán elfelejti, hogy egykor öblének mélyén mily óriási tűz honolt és a ki még nem érezte szívében a rejtelmes titket méltán tagadja annak lételet. Azok azonban kik a fennebb felállított osztrályzat másodikába tartoznak, hiszem teljes mértékben igazat adnak nekem, ha elvül felállított hogy van szerelem s hogy minden embernek szeretnie kell természetesen kinek kinek a maga módja szerint és a maga idejében.

Ezen rövid kis bevezetést előre bocsátva megkezdjük fejtegetésünket ezen következő kérdéssel.

I. **Mi a szerelem és hányféle a szerelem?** Ezt megmagyarázni alig lehet. Érezük hatalmát anélkül, hogy ismernők lényegét, szívünkbe fogadjuk anélkül, hogy tudnók mi az a titokteljes érzemény, melyet befogadunk s a mely egész belvilágunkat átalakítja. Hegel a hírneves német bölcsész következőleg definiálja ez érzeményt:

„Die Liebe ist die Idealität der Realität, ein Theil der Totalität des unendlichen Seins verbunden mit der Inkarnität und Kapabilität zwischen Ich und du denn Ich und du ist Er!“

Én azonban azt hiszem hogy sokkal kedvesebb szolgálatot teszek a szives olvasónak hogy ha ezen bölcsészeti homályban borongó fogalom meghatározás bunczolás helyett egy pár más nevezetes egyén sorait idézem tanúságul annak hogy a szóban forgó kérdéssel a legkiválóbb szellemek is foglalkoztak. Hafiz a szerelemet „királyno“-nek mondja, mely a szivben ül. „Himfy szerint: „a mindeuséget tartja fenn.“ Poe Edgar „enyhadó balzsam“-nak mondja „mely minden sebet behegeszt. Hugó Victorinak „ragyogó nap mely sziven, lelken fényt áraszt.“ Castelar a nagy spanyol államférfiu pedig így kiált fel: csilagatlan ég az élet szerelem nélkül. Hugó Károly szerint: a szerelem az első és utolsó parancs, mely nélkül az ember csak lelketlen báb. Eötvös a szerelemet: az élet virágának. Kolumar: az élet költészetének nevezi, Petőfi a szere-

Valóban gróf Zichy Viktor és Várady Gábor ártatlan emberek ezen a Vég Igazságát igazgatása alatt álló uri koterriával szemben.

Zichy gróf és Várady nem kifogástalan uton szerettek maguknak anyagi hasznót oly egyénektől, kik megérdemelték, hogy ezen pénzsomjas nadályok által kiszivatvuzzassanak.

De amire Festetich Pál gróf oda adta nevét az már több a közönséges szédelgésnél, mert a vezetése alatti intézet nemes célja s az elharácsol, és eltékozlott vagyon eredete nagyon súlyosítja a bíró és a közvélemény imputatóját.

A közvélemény hangulatára azonban még nagyobb befolyással volt Verhovay véres ügye, ki egyenesen annak lett vértanuja, hogy ezen urak tizelméiről leránta a leplet, tudomásra hozta a közönségnek, miként sáfárkodnak a gyönyóval.

Verhovay ugyanis az általa szerkesztett „Függetlenségben“ közölte Festetich Pál gróknak Véghez intézett három rendbeli levelét, melyek ezen koterria eljárását teljesen leleplezik, s melyek közül a legérdekesebb így hangzik:

Vég Ignác Igazgató urnak! A kisbirtokosok földhitelintézetének általam ismert deroute viszonyainál fogva meghatalmazom Önt, a mig az új intézet életbe lép, a fennálló intézet vagyoni hiányainak eltakarására minden erőfeszítéssel törekedni és minden erre célzó üzleti és könyvelési miveleteket eszközölni, végre a jelen intézet fenntartása érdekében zálogleveleket jelzálog fedezet nélkül is anticipative kibocsátani és névstampigiammal ellátva forgalomba hozni. Mindezen Önnek adott rendelkezéseim az Ön igazolására a személyes felelősséget magamra vállalom. Felkérem és becsületszavára elvárom, hogy szives lesz jelen rendelkezéseimet szigorú titokban megőrizni. Végül megjegyzem, hogy fenti miveleteket az igazgató testület befolyása nélkül, az alapszabályok ellenére is eszközölje. Gr. Festetich Pál stb.

A gróf ezen leveleit Matavoszky vizsgáló bíró f. hó 12-én a „Függetlenség“ szerkesztőségétől átvette, előbb jegyzőkönyvet vévén fel s a leveleknek hiteles másolatát, melyen az eredetiek átvételét elismerte, a szerkesztőségnek hagyta. S ezután megköszönte a készséget, melyel a szerkesztőség a vizsgálatot támogató adatokat kezébe juttatta a legszívesebben vett a jelen volt tagoktól bucsut.

Gróf Festetich a mult szerdai lapokban ezen általam is közölt levelet hamisítványoknak nyilatkozta ki. Mennyiben van igaza, majd a vizsgálat deritendi ki, mely Végnek f. hó 13-án történt elfog-

lem koszorú dalnoka pedig ezt írja felőle:

... a világra
Csak egy nap sít melegen,
S ez a nap nem fenn az égen,
Hanem lenn a sziv mélyében
Van, s e nap a szerelem.“

Szerintem a szerelmet több egyszerűséggel több bensőséggel nem fejezte ki még senki mint Halm Frigyes eme pár hangulatelljes sorában

„Oh mondd szivem, a szerelem
Mi hát? Mi volna más
Két lélek és egy gondolat,
Két sziv egy dobbanás — — —.“

Azon kérdést illetőleg hogy hányféle a szerelem Kisfaludy Károly kettős felosztást állit fel s igen szépen eseteli a kettő közötti különbséget a következő sorokban: „Kétféle a szerelem, az egyik minden-napi, erősebb, csak vértünkben lakozik, forrása egyedül ereinkben támad, a bujász nekí legjobb barátja: ha elárad hatalmaskodik és a lelket letiporja. A másik az igaz tisztelet születte, nem ismer vadságot csak szelid érzeményt, ez nem állati ösztön, sem az erek játéka: az erkölcsöt követi és ésfeltét célja a tökéletesség — — — Csendes békét östogat, mely soha el nem mulik sőt az öregsebben is még nő isteni melenasztja.“

Én nem osztozhatom ezen felosztásban, mert az a mit Kisfaludy fentebbi sorában első helyen említ, nem nevezhető szerelemnek, hanem csak a valódi értelemben vett szerelem koros elfajulása. A szerelem helyes értelemben csak egyféle s e szerelem mely Kisfaludy fennebbi sorában a második helyen említettik fel-emeli az ember lelkét és fogékonyra teszi minden nemesre. Gyönyörtörténi fejt ki a szerelem áldásos befolyását az emberre Valda Ernő emez egyszerű s.avaiban: a nap virágot csak ki a földből, a szerelem erényt a szivből.

Ezekben röviden esetelvé a szerelem fogalmát és felosztását egy újabb kérdésre térek át. (Folyt. köv.)

TÁRCSA.

Ha lóni tudsz ... *

(1880. január 12.)

Ha lóni tudsz, menj s lódd le
Az első szarnokot,
Ki oly száradban, mint ez,
Még győtri a jogot.

Ha lóni tudsz, menj s lódd le
A szőszék pimaszat,
Ki rögzött szível árul
Istent, erényt, hazát...?

Ha lóni tudsz, menj s lódd le
A frakkos szőnyeket,
Kik romlást vigyorgnak
Trón és oltár megett.

Ha lóni tudsz, menj s lódd le
A szines kerítőt,
Ki foltossa mosolygja
A szűz-csillámú főt!

Ha lóni tudsz, menj s lódd le
Az ártó gazokat,
Kikért a jók szeméből
Keserves köny szakad!

Ha lóni tudsz, menj s lódd rá
A véres kézre, mely
Veszett armánnyal népet
Nép ellen ingerel!

Ezreke löjji; ezt írta
Kard, tőr, golyó, serét; —
De meg ne bántsd, vad lélek,
Az eszmék emberét!

Ne azt, ki tisztább szennytől
Mint Alpsek hava,
Kihéz hába nem száll
A bú s nyomor szava

Ne azt, kit isten küldött
A roppant földre le,
Tisztítani a világot,
Há gázál van tele,

Ne azt, ki égő szívet
Nagy tettekért hevül,
Küzd, s farad, mig ti alltok
Hallgatva, merevül! !

*) A „Füg. Hirlap“ után.

tása következtében most már gyorsabban foly.

Az sem utolsó véletlen ezen tragédiában, hogy Véghet csak Verhovay leleplezése után találta meg a rendőrség és pedig oly formán, hogy bírálatot adott neki, melyik kávéházban fog reggelizni. A koteria üzemei ekkor már annyira nyilvánosságra kerültek, hogy többé nem volt érdekükben Véghet rejtegetni, annál inkább is, mert a sajtó elhallgatására irányzott merényletük sem sikerült.

Szomorúan igaz ugyan hogy Verhovayt a fenti levlél és a leleplező adatok közlése miatt a felbérelt Majthényi Izidor báró golyóra földre terítette; a sajtóképviselei azonban pártkülönbség nélkül még a véres nap delutánján kimondották, hogy Majthényi Izidor báró eljárását a szállítás és sajtó szabadság elleni durva merényletnek tekintik, s kimondták, hogy magukat terrorizáltak nem engedik.

Hogy olvasó közönségünk a kellő világot lássa ezen frakkos banda gyalázatos eljárását e párbaj körül felemlítjük, hogy gróf Festetics és a kaszinó strohmanja Majthényi báró a párbaj sviahók azon rendes eljárását követte, hogy egy segédei által Verhovay előtt felolvastattatott levlélben a leggyalázatosabb rágal-makkal illetve a becsületét mindenél többre tartó szerkesztőt: így oda szorította, hogy ő volt kénytelen báró Majthényit kihívni. — Az alálvó terv teljesen sikerült. Az uri kaszinó leggyeesebb revolverfor-gatója levén a kihívott fél, ő választotta a fegyveremet, s így a párbaj ki-menetele már előre praecisirozva volt.

Ily körülmények közt a párbaj nem párbaj többé, hanem közönséges, előre ki-számított gyilkosság.

Verhovay, kinek a golyó a jobb mel-lén az első és második borda közt fu-dott testébe s a ballapoczka alatt állapo-dott meg, még mindig élet és halál közt fekszik kórágyn.

A véres esemény után a nagy beteg lakása a részvét — látogatók Mekkája lett. Kormányparti és ellenzéki kitérők, hírlapírók művészek, s minden rendű polgárok adták át ágyát környező barát-jainak részvétnyilatkozataikat, minthogy a betegeli érintkezést az orvosok meg-tiltották. Másnap pedig midőn a fővárosi lapok meghozták a vidékre is a gyalázatos merénylet híret, — egymást váltották az ország különféle vidékeiről a részvét-sürgönyök, melyek mindegyike egyszer-mind a frakkos banda elleni gyűlöletének is ad kifejezést.

A főváros Verhovay iránti meleg ér-zelmeinek, s a kaszinó urai iránti gyűlö-letének ad kifejezést. A két első nap da-cára a rendőrség s katonaság kihívó és helytelen magaviseletének meglehetősen csend-ben folyt le s csupán „éljen Verhovay!“ s „le a frakkos bandával!“ kiáltásokra szorított. A harmadik napon azonban 13-án midőn Verhovay állapota rosszabbra fordult valóságos forrongás volt Budapest utcáin.

Rengeteg nagyra nőtt a tündető szíma, kik legelőször is a frakkos banda barlangjának, a hatvani-utcai uri kaszi-nónak zútták be ablakjait. — E napon aztán nem nézték az urak, mint az előtte valókon az ablakból a heccet, hanem le-bocsátva az ablakfüggönyöket takarodtak az udvari szobákba. A közönség oly zsu-folásig megtöltte az utcákat, hogy a ka-zinóépületet teljesen elzárta a külvilágtól, — mindazáltal a tündetés az utolsó ép ablaklívig fogytán véget ért volna, ha is-mét a rendőrség brutálisan nem lép fel.

Egy polgár a vele gorombáskodó rendőrt rendreutasította, — mire a rendő-r kardot rántott, s e kardrántás szülte a későbbi eseményeket. A nép azonnal le-telepett őt s úgy vitték be félhalva a ren-dőrségi palotába. S ezzel lángra lobbant a kialvó féltlen levő szikra, megkezdődött a harc a rendőrség és a nép között. Né-hány perc múlva Thaisz főkapitány je-lenti Jekkefalusi országos főrendőrbizto-snak, hogy a helyzetnek nem ura többé s átengedte a tért a katonaságnak.

Erre aztán megharsant a trombita, pörgött a dob. Szuronyt szegezve rohant a Kusevich ezred két zászlóalj, később az egész ezred a tömegnek, mely futásnak eredt, mert ily baromi erőszakkal szemben mást nem is tehetett. Futott, menekült mindenki, ellenállást senki sem tervezett. A bérencék azonban utolérték és letelep-ték a visszavonulókat. A főváros utcáit polgárvér áztatta.

Szurony és puskatussal verték a kit utolérték, a közönség pedig egyetlen fey-ve-revel kövvel felett futásközben a brutális támadásra. A durva erőszaknak a polgárság feletti győzelmét két halott kiomlott vére pecsételte meg. — A sebes-ülteket száma nem tudatik. Elfogtak 31 egyént.

14-én ismét vér folyt, mely ismét a rendőrség provocatíójának lett gyászos következménye. A főváros a Haynan kor-nak jellegét ölté fel. A közlekedés az esti órákban teljesen betiltatott a nélkül hogy a közönség előre értesített volna. A mit sem sejtő járó kelők vérfagyasztó bruta-litás áldozatai lettek. A katonaság eddig csak szuronyt szegezett a népre ekkor azonban lőtt is. Többen megsebesültek egy Schwarzer Adolf nevű joghallgató s egy berkocsis pedig halva maradtak. Ezen brutális eljárás a fővárosi közönség izga-tottságát a legnagyobb mérvben fokozta, a legkomolyabb kiűrésről tartanak s a Buda-

pesten állomásozó ezredet létszámát sza-porítják.

Hová jutottunk Tisza Kálmán volt ellenzéki pártvezér alkotmányos kormány-zása alatt!!! —

A párbaj.

Gyakran olvashatók a lapokban efféle badar henczegek:

„Alulírottak ezenel nyilváníttjuk, hogy „N. N. és P. P. urak között fennforgó be-csület (?) úgy lovgas (?) úton kiegyen-lített, — vagy hogy N. N. és P. P. „urak között fennforgó becsületigyen P. „P. ur tanult megnevezni vonakodott, miért „is mi ötlet gyáva gaz mbernek nyilvá „nitjuk sat.

Ilyen nyilatkozat első esetben négy, másik esetben két tanu által szokott aláírva lenni.

Kutyakorbácsot ily henczegő fráte-reknek! Mi köze a világnak ahhoz, ha két kakas a szemétdombon viaskodik, vagy valaki egy dühös ebnek utjából kitér.

Legtöbb esetben igaz, hogy tolvaj nem volna, ha nem találkozott orgazda? úgy tanu hiányában sem történhetik párbaj; — azért is legelső sorban megvetés-sel sujtandók és becsületességgel bélyeg-zendők olyan tanuk, kik mint a báró Majthényi Izidor és Verhovay ügyében az előbbinek gonosz lelki szándékát tudva ezt támogatták és előmozdították. Ezek egyike — kinek neve is már porosz im-portált szagu — báró Uchtritz majd min-den Budapest előforduló párbajban mint tanu (?) ékeskedik. Valljon nem költér való-e az oly becsületen ember, ki gyilkos szándékkal valakit párbajra kényszerít! Báró Majthényi Izidor a nemzeti (?) casino egy töredéke (?) által kiküldött bravo, hogy Verhovayt, ki mellesleg mondva Tisza Kálmán szemében nagy szálka — az egyetlen párbajra provokáltatta, ta-nuihoz intézett levlélben Verhovayt leg-sértőbb szavakkal illetve ezt írja: „ha Verhovay urban lenne még elég becsület-érzés arra, hogy ezen kijelentésemért szem-lyes elégtételt követel...“ és Verhovay bement a kelepcebébe egy olyan emberrel párbajt vívni, azaz becsületbeli ügyét lovgas uton elintézni, kinek anyyi a fo-galma a becsületről, mint egy zsványrak, csak azt tartván becsületlennek, ki olyan rossz mint ő, — Verhovay nem gondolta meg, hogy ilyen ember káromkodása őt meg nem sértheti.

De ha gyilkosok becsületen embert párbajra kényszeríthetnek is, még is pár-bajra kellünk minden becsületesség, minden gazság ellen, párbajra tollunkkal megbé-lyegezve minden visszaélést, korruptiót, csalást, titkos rablást, szóval minden tör-vénytelenséget, bármely és bármilyen magas régiókban találjuk is azt; — bizonyíté-ko-kra támaszkodva kiméletlenül megfo-gjuk támadni az illetőket, de nem sárral dobálni, nehogy Tisza Kálmán az újvi gratulációs komédia alatt kipotyantott rágalmat jogosnak higgye, nem dobálunk senkit sárral, csak honfitársainkat figyel-meteltjük az elvetlenítés, a korruptió és mindenféle gazság pocsolójában fetrengő piszkos állatokra, hogy ne piszkolják be magokat azok megközelítésével...; — azon gazokat, bár milyen álláson legye-nek is törvényes uton akarjuk kitenni méltatlanul elfoglalt helyükről és nem folyamodunk a „diesóséges nagy urak“ illetve a nemzeti (?) casino báró Majthé-nyiféle hőseihez, — kit úgy mint az egyik segédjét az immunitás és talán még egy magas kéz is megvéd a törvényes következmények ellen. A krimináliszták egyik axiomája az: „ha akard tudni ki a bün-szerző, keresd azt, kinek a bünből haszna lehet“. Verhovay nem csak a „Független-ség“ szerkesztője, hanem már azelőtt több-ször oly szerencsétlen volt egy magas ur haragját magára vonni. Különböző párbaj-on nincs mit csodáljunk e jelenkorban, mely a legvégsőbb eszközök föl sem riad vissza. Verhovay pedig találjon vizgas-talást minden becsületen ember részvétben.

Gareis Josef.

De ha gyilkosok becsületen embert párbajra kényszeríthetnek is, még is pár-bajra kellünk minden becsületesség, minden gazság ellen, párbajra tollunkkal megbé-lyegezve minden visszaélést, korruptiót, csalást, titkos rablást, szóval minden tör-vénytelenséget, bármely és bármilyen magas régiókban találjuk is azt; — bizonyíté-ko-kra támaszkodva kiméletlenül megfo-gjuk támadni az illetőket, de nem sárral dobálni, nehogy Tisza Kálmán az újvi gratulációs komédia alatt kipotyantott rágalmat jogosnak higgye, nem dobálunk senkit sárral, csak honfitársainkat figyel-meteltjük az elvetlenítés, a korruptió és mindenféle gazság pocsolójában fetrengő piszkos állatokra, hogy ne piszkolják be magokat azok megközelítésével...; — azon gazokat, bár milyen álláson legye-nek is törvényes uton akarjuk kitenni méltatlanul elfoglalt helyükről és nem folyamodunk a „diesóséges nagy urak“ illetve a nemzeti (?) casino báró Majthé-nyiféle hőseihez, — kit úgy mint az egyik segédjét az immunitás és talán még egy magas kéz is megvéd a törvényes következmények ellen. A krimináliszták egyik axiomája az: „ha akard tudni ki a bün-szerző, keresd azt, kinek a bünből haszna lehet“. Verhovay nem csak a „Független-ség“ szerkesztője, hanem már azelőtt több-ször oly szerencsétlen volt egy magas ur haragját magára vonni. Különböző párbaj-on nincs mit csodáljunk e jelenkorban, mely a legvégsőbb eszközök föl sem riad vissza. Verhovay pedig találjon vizgas-talást minden becsületen ember részvétben.

Gareis Josef.

A pécsi kereskedelmi és ipartársulat

a Pécselt létesítendő borvegykísérleti állomá-s szervezése érdekében az alábbi beadványt intézte a városi képviselőtestülethez, mely a felett a legközelebbi közgyűlésen fog határozni.

Tekintetes Törvényhatóság!

Hazai közgazdaságunk egyik kiváló ága: a bortermelés, s mindinkább na-gyobbodó külföldi kereslet folytán újabb idő óta szép reményekre jogosító lendü-letnek indul, úgy hogy most már majdnem kizárólag csak rajtuk mulik, hogy bor-aink a világpiacon mielőbb elfoglalják az őket méltán megillető helyet.

A legújabb időből való nem egy sa-jnos tapasztalat, azonban mely szerint ha-zánkból hamisított borok szállítottak kül-földre, azon aggodalmakat kelti fel ben-nünk, hogy a legbecsületesebb köztörök-vel szemben is csakhamar meghiusulnak szép reményeink s nagyon eszölünk szá-mításainkban, ha az ilyen esetek ismét-lődésének meggátálása érdekében a szük-séges intézkedések és intézmények élethe nem léptetnek. Ilyenek a borok hamisítá-sára szolgáló szerek eladásának korláto-zása, borvegyvizsgáló állomások létesí-tése, s általában egy bortermelést és bor-kereskedést szabályozó törvény alkotása.

A tisztelettel alulírott társulat meg van arról győződve, hogy a kormány e

tekintetben a közelemény hangosan nyi-latkozott kívánalmainak immár megfelelői akar, mindazáltal a teendő intézkedések teljes sikerét kérdésesnek tekinti, ha a ki-válón bortermelő vidékek saját helyi érde-keik és kívánalmaik felemlítésével nem nyújtják a kormányhoz azon adatokat, melyek ily nagyfontosságú törvény alkotásához szükségesek.

Igy Pécs Baranyának mint az ország egyik kiváló borvidékének a legsürgöseb-ben kielégítendő igényét egy Pécselt fel-állítandó borvegykísérleti állomás szerve-zése képezi. Köztudomású ugyanis, hogy a hazai borokat az előfordult hamisítók következtében, csak előzetes vizsgálat után fogadják el a külföldi vendők. S ezen vizs-gálatok mindig az árur rendeltesít helyén lesznek eszközölve. Hogy ez az üzleti for-galom megkívánt gyors menetet akadá-lyozza s az eladó sok más érdekre is káros hatással van, az kétségtelen. Ezen eljárás most leginkább Svájcban, Tirol-ban, Stájerországban, tehát a baranyai bo-rok legjelentékenyebb fogyasztási vidékein. divik.

Megyénk bortermelésének, borkivite-lének s ezzel a borvegykísérleti állomás mielőbbi felállításra szükségességének fel-tüntetése ide igtatjuk a következő hi-vatalos statisztikai adatokat:

A szőlővel beültetett terület nagysá-gát tekintve megyénk a harmadik helyet foglalja el hazánkban. Ugyanis az 1870. évi felvétel szerint volt Baranyában 34 ezer kat. hold szőlő, a legújabb cata-strális felmérések szerint azonban 51 ezer holdra megy a baranyai szőlők területe. A szőlőterület ily rohamosan történő na-gyobbodása nyilvánvaló jele annak, hogy néptünk leginkább a talaj- és birtokvisz-onyoktól kényserítve mindinkább a szőlő-termeléshez fordul s abban keresi jövedel-mének főforrását.

Az 1876-ki (különböző rossz termési évben) megyénk összes nyers terményei-nek értéke 6.368.450 fura lett becsülve. Ugyanezen évben 201000 hectoliteret ru-gott bortermelésünk, melynek értéke har-madfél millióra tehető, tehát ezen évi ösz-szes nyers terményeink pénzbeli értékéből egy harmadánál több a borra esik.

Az 1873-iki évben már kedvezőbb volt a bortermés. És pedig termett

534.874 ausztr. akó fehér bor

148.096 „ „ vörös „

164.416 „ „ siller „

Össz. 847.386 ausztr. akó, mely az akkori 5 fútló 6 ft 50 kr.-ig való eladási középár szerint 3 millió 126522 ftnyi értéket képvise-lt. Itt újra megjegyzendő, hogy 1873-ban megyénkben a szőlővel beültetett te-rület jóval kisebb volt mint jelenleg.

Ezen imént felsorolt adatokat csak illusztrálásul, támogatásul hoztuk fel a következő állandó középzsámításai alapjain, mely szerint, ha megyénk szőlővel beül-tetett területének minden catastrális hold-jára, tekintetbe véve az új ültetés és par-lagon heverő szőlőket, csak 20 akónyi termést számítunk, akkor az átlagos évi termés 1,020,000 akóra tehető. Már most, ha a lakosság egyharmadát vesszük bor-fogyasztónak s minden fogyasztóra éven-ként 5 akót számítunk, akkor a belfo-gyasztásra eső 459580 akót levonva az össztermelésből, marad kivételre 560420 akó, mi, akóját 7 ft. eladási árral felvéve, 3,922.490 fura képvisel.

Pécs maga 2262 cat. holdnyi szőlő-területen termel évenként átlag 50—80000 akó bort, mely majdnem mind kivételre kerül.

Mindezek úgy hisszük eléggé meg-győző adatok arra nézve, hogy a megy-i tisztelettel alulírott társulat által fentebb felemlített s bortermelésünk kivánt fejlő-dését nagyban akadályozó hiányok és bajok orvoslására illetékes helyen a szük-séges lépések mielőbb megtéveszenek.

Az e tekintetben teendő intézkedések legfontosabbikára: a borvegykísérleti állomá-s szervezésére vonatkozólag báto-rkodik a mely tisztelettel alulírott társulat a helyi körülmények szemmel tartásával a következő javaslatot a Tek. Törvény-hatóságnak nagybecsű figyelmébe ajánlani:

Pécselt mielőbb egy borvegykísérleti állomás volna szervezendő, mely műkö-dését a megye egész területére s a boron kívül másnemű élelmi szerek vizsgálatára is kiterjesztené.

Az intézet berendezéséhez szükséges költségeket, körülbelül 200 ft, a városi és megyei törvényhatóság fedezné.

Az intézet fenntartási költsége részben adóztatás útján lenne fedezendő. És pedig minden cat. hold szőlőre pl. 2 kr. lenne ki-veendő, mely adó tekintve, hogy a vegy-kísérleti állomás minden bortermelő érde-keinek megóvására szerveztetnék — na-gyon is méltányosnak mondható s minden bortermelő által készséggel is fizettetnék.

Az állomás élen egy okleveles vegyész állana, melléje pedig egy megbízható szolgáló adatnék. Az intézet hatósági fel-ügyelet alatt állana. A hivatali eljárás következőleg volna megállapítandó:

Ha pl. valaki kivételre szánt borairól akar u. n. egészségi bizonyítványt, akkor ezt az állomáson bejelenti. Az állomási szolgáló menten az illetékes hordóiból mus-trát vesz, azokat lepecsételi s a szintén lepecsételt bormustrákat az állomási fő-nöknek adja át, ki azokat vegyi vizsgá-lat alá veszi s az eredményhez képest a bizonyítványt kiállítja, mely aztán a bor-vizsgáló állomás pecsétjével ellátott hordó-k kíséretében az illető szállító által a vevőnek megküldetnek.

Minden ilyen vizsgálatért külön díj, pl. mustránként 10 kr. volna fizetendő.

Ha valaki vidékről akar na bizonyít-ványt, akkor az a közégi előjárót meg-

keresné, hogy az eladásra szánt borairól való mustravételnél jelen legyen s hogy a borkókat, valamint a mustrákat tartal-mazó tvegeket a közégi pecséttel ellássa. Az így lepecsételt mustrákat pósta útján is beküldhetné az illető állomáshoz, mely-nek azokat legkésőbb 24 óra alatt meg-vizsgálni kellene.

Ezen vegykísérleti állomás, a köz-egészségügyi hatóság által az élelmi sze-rek készítésével, elárusításával foglalkozó-tól koronként vizsgálat alá vétetni szokott étel és italneműeket díjmentesen megviz-sgálná. Az állomást egy hatóságilag meg-állapítandó díjjegyzék szerint vegyi vizs-gálat teljesítésére bárki is igénybe vehetné.

Az állomás főnöke évi 500 ft, a szolgáló pedig 300 fital alkalmaztatandó, mely ösz-szeg az előbb említett adóztatásból volna fedezendő. Az egyes vizsgálatok után külön fizetendő csekély díjakból a vegyi szerek és eszközök beszerzési költségei fedeztetetnek; a fennmaradó összeg pedig a főnök és szolgáló közt fizetősök ará-nyához képest elosztandó lenne.

Az állomási helységről, lévén az az illető vegyész lakásával egybeköthető, ma-ga az állomási főnök tartozik gondoskodni.

Az állomás minden működéséről s be-vételeiről rendes könyv és számadások vezetendők s azok időnként az illetékes hatósághoz beterjesztendők lennének. — Megjegyzendő itt, ha ezen állomás ve-zetése pl. a helybeli reáliskolai vegytan-tárnál állással köttetnék össze, hogy az eset-ben az előbb felhozott fenntartási költségek jóval redukálhatók.

A vegykísérleti állomás szervezése ál-tal az itteni vendők, borkereskedők is bizto-sítva lehetnének a vételre kínált borok hamisítatlan voltáról, a mennyiben — ha aggályok volna — a borkak megvizsgá-latására utasíthatók az eladót.

Továbbá a helyes borkezelésre is fölötte jó hatással lenne egy ilyen állomás. Köztudomású ugyanis, hogy a bor minő-sége az egyes évek időjárási viszonyaitól függ s azokhoz képest fejlődnek ki azok-ban többé kevesbé a természetes vegyi alkotrészek, s így a borgazda, ha jó bort akar produkálni, arra van utalva, hogy valamely vegyi alkotrészen szegény bort ollyanul vegyítsen melyben az bőségesen van kifejlődve. De ezt csak akkor teheti, ha tudja, hogy mily mennyiségű alkot-részekből állanak az egyes évek termései. Mit aztán az állomásnál néhány krajezar, ért meg is tudhatna. Erre annyival is in-kább súlyt fektetünk, mert kormánykörök-ben tett nyilatkozat szerint a kilátásba helyezett „bor törvény“ a borkak idegen vegyi alkotrészekkel való keverését és elég-gé rosszul úgynevezett „mesterséges javi-tását“ is megtiltani fogja.

Ezen vegykísérleti állomás működését végre az egyéb gazdasági növényeknek ne-tán mutatózó körös jelenségek vizsgálá-tával is foglalkoznék.

Szóval igen tág és jelentékeny mű-ködesi kör jutna egy ily állomásnak, mint az egyébiránt a múltvilágban látható is.

Ezen tisztelettel előadott javaslatunk kivitelű módozatát illetőleg azon szerény nézetünknek vagyunk bátrak kifejezését, mely szerint a Tekintetes Törvényhatóság megyei és városi bortermelésünk ügyen nagyott lendítene, ha a felsoroltakat szíves figyelmére méltatná, ugyanezen értelemben egy tervezetet készítené, azt a megyei Tek. Törvényhatósággal egyetemben a magas miniszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztené és pártolás végett a többi törvényhatóságokkal is közölné.

Ugyan ezáltal a Tek. Törvényhatóság a pécsi-baranyai bortermelőket azon óhaját is tolmácsolhatná a magas miniszterium előt, miszerint az a bortörvény javaslatá-nak készítésénél a borok hamisítására szolgáló ártalmas vegyi szerek árulásának korlátozására is figyelemmel legyen s hogy általán és javaslatot mielőbb terjessze be tárgyalás végett a képviselőházhoz.

Tek. Törvényhatóság! Társulatunk célja többek közt megyénk és városunk közgazdaságát, iparát, kereskedelmét figyelemmel kíséreni, az orvoslást, segélyt igénylő jelenségekre nyilvánosan rámu-tatni s főleg az ipari és keresk. érdek-körök nézeteinek, óhajainak illetékes he-lyeken kifejezést adni.

A miért is kérjük a Tek. Törvény-hatóságot, ha ezen beadványunkban föl-mutatott óhajaként tekinteni, tárgyalás alá venni s kivételre emelni méltóznék, megjegyezvén még, hogy nem vindicáljuk magunknak annak abszolút jóságát, hanem ellenkezőleg azon kellemes várakozással vagyunk eltelve, hogy a Tek. Törvény-hatóság ismert bölcs belátásával módo-sítani és pótolni fogja abban azt, a mit mi talán nem helyesen fogtunk fel vagy a mi figyelmünket kikerülte.

Melyek után megkülönböztetett tisz-telettel vagyunk

a Tek. Törvényhatóságnak alázatos szolgálója a pécsi keresk. és ipartársulat nevében Zaráy Károly, Aidingér János titkár. elnök.

Az ipartörvény módosítása céljából or-szágszerre megindult mozgalomhoz s főleg a II. orsz. iparos congressus javaslatához a pécsi keresk. és ipartársulat is csatlakozván, ez érdemben városunk képviselője által a következő kérvényt intézte az or-szágyűléshez:

Mélyen Tisztelt Képviselőház!

A f. évi május 31-én Budapesten tar-tott II. orsz. iparos congressus határozatai immár a Mélyen Tisztelt Képviselőház-hoz beterjesztve lévén, mint csak legújab-ban alakult társulat nem mulaszthatjuk el

az alkalmat, az azokhoz való hozzájárulá-sunknak ez uton kifejezést adni.

Az említett congressus határozatai a hazai ipar létfeltételeit alapjában megta-madó bajok, hátrányok s főleg az 1872-ik évi ipartörvény hiányosságából eredt s az ipar szellemi és anyagi haladását ugyszó-lván teljesen lehetetlenítő súlyos állapotok megszüntetésére célzó javaslatokat tartal-maznak.

Ezen, szakemberektől eredt javasla-tok mi iparosok olyanonak tekintjük, me-lyek nemcsak hű tolmácsai az uralkodó közvéleménynek, hanem melyek az érett megfontolás s a gyakorlati igény paranc-szava folytán jöven létre, nagyon illenek a létező viszonyok keretében s célirányo-saknak is ígérkeznek.

Mélyen tisztelt képviselőház! Ma már általános a meggyőződés a hazai iparo-sokban, hogy ha az eddigi rendszer a II. orsz. iparos congressus által beterjesztett javaslatok szerint minél előbb meg nem változtatik: a hazai ipar az újában mind sűrűbben gördülő akadályok következté-ben, nemcsak hogy előre nem haladhat, hanem ma holnap erkölcsi és anyagi meg-semmitésének lesz kitéve.

A miért is alázattal esedezünk: Ha a II. orsz. iparos congressus javas-latait mielőbb tárgyalás alá venni, lehe-tőleg egész terjedelmében elfogadni s tör-vény erőre emelni méltóztatnék, hogy így a hosszas, sorvasztó vajadás után vala-hára ismét törvényes rend lépjen felzavart viszonyaink helyébe.

Reménytel hittel és bizalommal nézünk e szerény kérvényünk tárgyának óhaját sikeres elintézésé elé.

Pécselt 1880 január 5.

A pécsi kereskedelmi ipartársulat ne-vében a mélyen tisztelt képviselőháznak ki-váló tisztelettel

alázatos szolgálói Zaráy Károly Aidingér János. társulati titkár társulati elnök.

Különlélek.

— Az újvi üdvözletek megváltási-ból az erről kiadott adakozási névjegyzék szerint a városi szegények részére befolyt 601 frt. 85 kr. — Ez összeghez a pécsi és veszprémi püspökök egyenkint egyszáz forinttal járultak — Mint utólag be-folyt adakozások Szuly Jánosától 2 frt., Farkasó urhölgytől 1 frt. Svasties komo-gyi földbirtokostól 2 frt feljegyzésére ké-rettünk meg a kiadott jegyzék kiegészítése végett.

— Gróf Zichy Jenő úr a székesfe-hérvári volt orsz. kiállítás elnöke a pécs-baranyai kiállítás iránt való különös figyelmé jelöl e hó 24-én este városunkba érkezik s másnap személyesen osztja ki a kitüntetési jelvényeket. A kiosztásnak le-hetőleg ünnepélyessé tétele céljából több pécsi kiállító honlap értekezletet tart. A gróf úr, ki — mint halljuk — a püspök úr ő méltósága vendége lesz, két napot szándékozik itt tölteni, mely idő alatt az itteni nagyobb ipartelepeket fogja meglá-togatni. Ugyanezen idő alatt a budapest-pécsi vasut ügyében értekezlet is lesz tartva, melyen a gróf az általa ezen ügy-ben tett kezdeményezésről jelentést tesz s általán a teendőkre nézve nézeteit előadja.

— A megyei festett borok confiszká-tiója, illetőleg elfolytatása és a bünösöknek fenytő vizsgálat általi kiderítése felett a legmélyebb esend uralg. — Tudjuk jól mit jelent ez, gyanítjuk az eszközöket, mik titkon mozgásba hoztak a végből, hogy a mérges ital meg ne semmisítessék és a mi fő, hogy a mérgekeverők kibujjanak a törvényes büntetés alól. — Mi azonban figyelemmel fogjuk kíséreni a dolog fejlő-dését és akkor fogunk hozzá szólni, mi-dőn azt kellene észrevennünk, hogy elő-legez intésünk dacára sem teszik meg azok kötelességüket, kiknek ez a fel-adatuk.

— A székesfehérvári orsz. kiállítás-on részt vett kiállítóink száma 86-ra rög, kik közül 5-en díszoklevelet, 4-en aranyérmét, 23-man ezüstérmét, 39-en bronzérmét kap-nak. Kik éremmel nem lettek kitüntetve elismerési oklevelet kapnak s ilyenek 34-en vannak. Ezeknek kivül 10 pécsi iparossegéd munkás érmét kap. Összesen tehát 123 kitüntetési jelvény lesz kiosztva. Oly szám ez, melynél nagyobb csak a fővárosi iparosok mutathatnak ki.

— Hantossy Lajos pénzügyigazgató-sági számtiszt, kinek szerencsétlen ese-téről tudósítottuk olvasóinkat, tegnapelőtt szállították el a lipótmezei országos té-polydába.

— Helyreigazítás. A pécsi jótékony nőegylet 1879. évi összes tagjairól kiadott kimutatás „Evi befizetésék“ rovatában az összegek kitüntetésénél több rendbeli nyom-dahiba csúszott be, mely hibásan nyoma-tított összegek az alább megnevezett egyeleti tagokra vonatkozólag ekként igazítottak ki s helyesbítették, u. m.: Gróf Schmi-deg Julia 2 ft 40 kr., — Schnaidt Mari alelnök 3 ft., — Stirling Mari 2 ft 40 kr., — Stromayer Zsuzsanna — ft — kr., — Spiesz Etelka 2 ft 40 kr., — Spitzer Róza — ft — kr., — Dr. Szeredy József 5 ft., — Szi-bányi Karolin 2 ft 40 kr., — Szlaby Ferenc 2 cs. püspök 5 ft., — Szeifritz Au-talné 2 ft 40 kr., — Báró Skerletz Sarolta 2 ft 60 kr., — Szauter Gusztáv 2 ft 40 kr., — Stern Berta — ft — kr.,

— A folyó hó 15-én tartott nőegyleti álarcosz bál, mely a farsangyi évad leg-kedélyesebb mulatságai közé tartozott min-denha, az idén sem hagyott fen semmi kívánni való előzői után. A bál helyi-séggé alakított szinbázi termet díszes számu közönség tölté meg, mely az álar-

csosok bohóságai által fellillanyozva folytonosan a legderültebb kedélyhangulatban volt. Éjfél után táncz vette kezdetét, mely fokozódott jó kedvvel késő hajnalig tartott. A rendezésért a növegyeket a legnagyobb elismerés illeti. A postai vénnyek kiváltása ugyan egy kis tönkélésre adott okot, de ez a jó kedvet nem lohasztá, sőt ez is a bál sikere mellett tanuskodik.

— *Az idei jogászból, mint az alább közölt kimutatás tanúsítja* a mostani szomorú anyagi viszonyok közt a jogász segély egylet javára eredményesen végződött, dacára annak, hogy a megelőző évekbeli jogász bálközönsége az idén nagyrészt hiányzott. A jelenlétét mind azáltal — mint értesülünk — igen jól mutatták és pedig a régi jó idők szokásaként kiváltságos — kivárvánál.

— *A f. évi január 10-én tartott jogászbál*on felléptek. Dvorny Miklós úr a bál költségeinek fedezetére adományozott 150 frt. a további adakozások és felléptések: Dulánszky Nándor 20. Ribay Ferenc 20 ft. Pollák Ján. 23 frank aranyban; Kovács Zsig. 10 ft. br. Bészán N. Ján. Delimanits Ist. egyenként 10—10 ft. Erreth János 7 ft. Perzel Miklós 5 ft. Dr. Koharits Károly egy drb. es. kir. arany Dr. Daempf Sándor Németh József Mihály Lajos, Bész Lipót, Dr. Hölbling Miksa, Dr. Schaeurek Bódog, Fekete Mihály, Szivér István, Nádosy Kálmán, Szauder Gusztáv, Juszinsky Ferenc 5—5 ft. Bánffy Simon, Lammer Frigyes 4—4 ft. Siskovics Tamás Csernyv Andor, Ocsay Antal, Folor Pál Tauszgy Armin Littke Fer. Rézbányai Ján. Erreth Dezső 3—3 ft. Simonfay Ján. Czvetkovics Gyula, Fischer Dr. Matsenbacher Viktor, Spitzer Kár. N. N. Tibiassy J. Dr. Szeredy Jozsef, Aidinger Ján. Ludvig Ján. Zsolnay György, Dr. Lontsár József, Németh Ignác, Dr. Johan Dr. Lukács Adolf, Dr. Kossutányi Ignác, Zsolnay Miklós, Dárday Sándor, Szántó Antal 2—2 ft. Liki János, Egyri József, Werner Magdolna 1—1 ft. — Összes bevétel 825 ft 50 kr. és 1 db. es. kir. arany és 3 drb. 10 frankos arany összes kiadás 667 ft 15 kr. marad tiszta jövedelem 158 ft 35 kr. 1 drb. es. kir. arany és 3 drb. 10 frankos arany. — Fogadják a nemesszivi adakozók az akadémiai ifjúság legforróbb közönségét neves adományaikért.

— *Az „I. Pécsi Vétérán és Segélyező-Egylet”* folyó 1880. évi január 24-én, a „Hattyú” teremben pénztára javára táncz vigalmat rendez, melyre a t. cz. közönség tisztelettel meghívatik. A szünóra alatt 150 számmal (a 20 kr.) 6 palack valódi francia pezsgő fog kisorsoltni és pedig úgy, hogy minden 6 kihuzott szám 1 palackot nyer. Személyi 50 kr. járval és családtagok 1 frt. 60 kr. járval előre váltottak január 17-től kezdve Postált Rein hold egyetli pénztárnok úrnál az újragamások utcaában, a pénztárnál pedig 6 kr. járval. Jó ételek, italok és zenéről gondoskodva van. Kezdeté 8 órakor. Ezen játékonnyal szives pártfogásáért várt a t. cz. közönséget mely tisztelettel a rendező bizottság.

— *Egy kántor tanító a ki szereti a nyúlpecsenyét.* Ez éppen nem is nagy csoda, de az a különös benne, hogy ő egyáltalán a fegyver és vadász, de még befizetés nélkül is jár vadászgatni a mai szarvart világban, mert ugyalszik neki erre szabadalma van. — E szerencsés ember a bodonyi mester. — Egyszer megfogták, akkor a bíróság felmentette, mert zálogot nem vettek rajta (?) mászor ismét a kucorizások közt közegegyesen fűrdő helyet ment keresni. — Mult évi szept. 11-én három fegyveres társ és négy kopó tanuval orvadászt keresni ment. A bíróság mindezt elhipte a szerencsés embernek, sőt azt is, hogy neki szept. 11-ig már váltott vadászejegye volt, holott szept. 19-én beadott kérvényére azon hó 21-én kapta meg azt. — Bizony helyén volna, ha a bíróság jobban megóvna jó híret és tekintélyét, a mester pedig vadasszon inkább — a tanteremben, mert kitálat fogyni a bírói pártfogásból.

— *A székesfehérvári orsz. kiállítás*on részt vett pécs-baranyai kiállító ezennel tisztelettel értesítettek, hogy a kinttétési jelvények e hó 25-én (vasárnap) d. e. 10 órakor a városházának közgyűlési nagy termében lesznek kiosztva. Mindazon érdekelték, kik ez alkalomra meg nem jelenhetnek, kéretnek azt velem tudatni, hogy kinttétési jelvényeiknek posta útján való elküldetéséről gondoskodhassam. Zaráy Károly Pécsétt, iskola-utca 6. sz. — *Nyilvános köszönet.* Sylvester estén a malom-utczában egybegyűlt tombola társaságnál sorsjegyek eladásá által befolyt öt forint ötven kr. o. ért. kezemre egy névtelen levél kíséretében — a helybeli szegények alapja javára leendő elhasználás végett átszolgáltatván, ezen összeg átvételét a midőn nyilvánosan nyugtatom — egyszersmid az említett alap nevében — a kegyes adományért — köszönetemet is kifejezem. — Kelt Pécsétt, 1880-ik évi január hó 10-én. Aidinger, polgármester.

— *Ama párbaj pisztolyok, melyekkel a Verhovay-Majthényi párbaj* hivott a budapesti fenyítőörvényeséknél vannak lefoglalva corpus delicti gyanánt. A fegyverek gróf Almásy Kálmáni s felőlők mint szakértőt, kihallgatták a Ludvig-féle puskatitelt vezetőjét. A szakértő azt vallotta, hogy a párbajpisztolyok biztonságára nézve fölernek a legbiztosabb pontossággal készült czéllövő pisztolyokkal s velők találni lövéshez különben is értő embernek gyerekekét és e pisztolyokat Majthényi segédei hozták magukkal!

— *„Képes Családi Lapok.”* Alig egy éve, hogy Mehner Vilmos, budapesti könyv-

kiadó ezen czim alatt, szépirodalmi és ismeretterjesztő képes lapot indított meg, s az már is oly eltrjedésnek örvend, minőnek hason irányu vállalat e honban eddig még nem örvendett. — Tekintve azon számos előnyt mit e lap megrendelése nyújt, előfizetési árát olcsónak nevezhetjük. — A most megindult új évfolyam is a nők részére ingyenes divattalpal, színezett divatképekkel és szabásmintákkal bővítetett. E rendkívüli kedvezmény csupán azon nagymérvű pártolás által lőn lehetővé, melyben e lap eddig is részesült. Első évfolyama 7000 példányban kelt el, — de hihető, miszerint előfizetőinek száma rövid idő múlva megkétszereződik. — Aki bővebben akarja e szépirodalmi vállalatot megismerni, az forduljon a kiadóhivatalhoz, mely készséggel küld mutatvány számot. Megjelenik Budapestben Mehner Vilmosnál. (Kalap utca 4. sz.)

— *A dunagőzhajózási társaság idei* osztelekéről írja a „N. Fr. Presse” hogy az valószínűleg 8% lesz. Az osztelek végleges meghatározása különféle körülményektől van feltételezve, így például, a közszén árának emelkedése vagy leszállásának kérdéséről is.

— *Bankfiók Aradon.* Az Aradon felállítandó bankfiók szervezése úgy látszik, — nemsokára meg fog történni, miután az osztrák-magyar bank vezértanácsa értesítette az aradi kereskedelmi és iparkamarát, egy felügyelő a szükséges hivatali helyiségek kiszemelésével már megbízottat.

— *A vukovár-szamosi csatorna* ügyével foglalkozott újabban a mérnökegyesület s annak létesítését közgazdasági tekintetből nagy fontosságúnak tartván, mindenekelőtt a Kulpa hajózhatóságát nyilvánította helyreállítandónak. Miután ezen rövidebb vizitál alap gabonánk szállítási költsége tetemesen lepadna ez a külföldi konkurenciájával is könnyebben megmérközhetne.

— *A kényszerigezési minimális* hünyid ügyében — Posner Károly Lajos lovag és Schvarecz Herman ur, mint a végrehajtó bizottság küldöttei a képviselőház elnökénél, Szlavy József úrnál megjelentek, hogy a kereskedők által az országgyűléshez felterjesztett kérvényüket a kényszerigezési minimális hünyid ügyében, figyelmébe ajánlják. Szlavy ur nevezett urak előtt kijelentett, hogy a kereskedelmi világ jogos kívánalmainak lehetőleg eleget tenni iparkodik fog.

— *Az osztrák államvasút és a szerb* vasúti csatlakozásokról írja, a „N. W. Z.” hogy Tisza és Péchy minisztereknek jelenlegi bécsi tartozkodása az osztrák államvasút terveire dőnő befolyással lesz. Vasárnap az államvasút elnöke Wodianer Mór br. és a vezérigazgató Kopp ur az illető tervekkel a magyar minisztereknek betérjesztették, melyek szerint vagy a szerb csatlakozás volna a legrövidebb vonalon vezetendő, vagy a budapest-belgrádi vonal koncessiója adandó meg, vagy győri vonal. — Ennek kiltatása helyezte a forgalmi igazgatóság Budapesteni felállítását.

— *Rothadt gyümölcsök.* Orczy Elek báró, szép birtokaira az egri törvényesék egy budapesti kereskedőlegyes keresete folytán elrendelte a bírói árverést. Az árverések márczius hóban tartatnak meg több hevesmegeyi községben. S mindez 1200 frt tökélyvetelés miatt! — szörnyűlködik egy lap a nélkül hogy megnézné mi van az 1200 frt előtt bejegyezve! Bizony a tulértett és rothadt gyümölcsnek le kell potyogni.

— *Gyilkos lajtnánt.* A győri Bőmelbergese ismétlődött Szerb-Pozsenában e hó 2-án. Pozsena egy vendéglőjében P. J. a 43. gyalogezred egyik hadnagya kártyzott Bleszky vámfelügyelővel. A hadnagy 45 krajczárt vesztett, melyet később ígért megfizetni. Bleszky azonban mindjárt követelte a 45 krajczárt. Ez annyira fölbőszítette a hadnagyot, hogy Bleszkyt gazembernek nevezte. A vámfelügyelő viszonozta a czimet. A hadnagy dühbe ekkor már nem ismert határt. Kardját behozatta, két katonát szoronyyval állított a játészoba elé, míg a vendéglő előtt két másik katona állt őrt, s midőn a szobából az összes jelenvoltak kiutasították a hadnagy kardjával széthasította a vámfelügyelő fejét. A szerencsétlen Bleszkyt azután ily állapotban hurcozták a katonák a kaszányába. Bleszky sebében meghalt. Az ügy vizsgálat alatt van. Így írják a lapok, az az, hogy még befogva sincsen a gyilkos! Ne neked közös hadsereget megkoszavazó Deák és Tisza párt! Nem volna e jobb, ha minden egyes igenedet egy fekete sárka közös lajtnánt így fejbe kocczintotta volna?

— *A kisbirtokosok országos földh*telintézte beklüdtötte szerkesztőségünkhez az alapító kimutatását, és értesít egyáltal, hogy egy-egy példány minden alapítónak megküldetett. — Ezen kimutatásban mindazon alapítók nevei lővén felsorolva, kik a létesítő-bizottságtól átvett jegyzékekben foglaltatnak, felhívja mindazon esetleg létező alapítókat, kiknek nevei e kimutatásban felvéve nincsenek, hogy e tekintetben felszólamlásukat január 30-ig az intézhely juttassák. Továbbá felkéri azon alapítókat, kik ezen kimutatásban mint hátralekösök vannak feltüntetve, hogy az esetre, ha fizetésüket teljesítették volna, ezen körülmény miatt is a fizetési elismerény hiteles más-latának előlmutatása mellett a kitétt határidőig felszólamljanak, mivel ellenkezőleg tovább is hátralekösöknek fognak tekintetni. — A beklüdtött kimutatás és annak pótléka szerint az alapítványok főösszege: 1,659,500 forint a telyesített befizetések összege: 324,655 forint. — A nyomtatványban megjelent ki-

mutatás beírása után beérkezett alapítványok és befizetések jgyazékét azért, mert a befizetők egyike sem megvénykből és vidékükéről való, közölni olvasóinkra nézve nem tartottuk érdekesnek.

— *A Tisza-arra nagyobb dicsőségére* nemcsak Pest. — hanem Krassómegeyben is modern szellem leng. Feljelentés folytán megvizsgálták a megyei pénztárakat, és ezekre menő hiányt konstalták. A panik általanos; maga a főispán erősen kompromittálva van, a hivatalnokok közül néhányan megezőktek, többen pedig nem merik mutatni magukat. Az összes pénztárkönyvek nagy rendetlenségben vannak.

— *Az ekkhéide napolyi Villa* Favoritában; van közel egy kis mecsetej, melyben ő háznépével minden pénteken áhítatoskodik. Közélebb Kairóból érdekes ima szövegeket hozatott. Általában beszél, hogy Izmail pasa a mióta az uralkodás gondjait lerázta, igen istennék tetsző életet folytat s az előírt imákat nagy pontossággal mondja el napjában ötször. Nagy gondot okoz szegénynek a 39 felesége, kiknek őrzésére nem tarthat enuchokat; két öreg szolgálot hozatott el Kairóból, kik aztán a háremek gondos mamái. Az is szép dolog, hogy keresztény államban a hol a többnejlétség, mint büntény szigoruan tiltva van, egy kicsapott basa közbötrányra 39 feleséget tarthat!

— *A sors szeszélye néha bizarr és* megrendítő dolgokat művel. A közel mult napok egyikének reggelén számos fiatal bécsi orvosnál megjelenik a levélhordó, s mindegyiknek egy nyílt lepecsételten levelet és egy gyászjelentést nyújt át. A levél azon jelentést tartalmazza, hogy dr. Grillparzer L. weidlingai orvos eljegyezte egy tekintélyes bécsi polgár leányát; a gyászjelentésről pedig azt olvashatták, hogy Grillparzer Lajos weidlingai orvos 31 éves korában megmérgezte magát, meghalt. Dr. Grillparzer Lajos, a költőnek másodunokaficsosca volt. Hogy mi vitte e kétségbeesett lépésre, azt nem képesek felderíteni. Eljegyzés után azonnal végrehajtotta a borzasztó tettet, s a sors kegyetlen játéka úgy intézte, hogy a halálról és az eljegyzésről szóló hírt barátai egyszerre kapták meg.

— *Tátovirozott orru hercegek.* Az angol arisztokrácia körében sajátgagos hír kering. Híre jár ugyanis, hogy a walesi hg. fia, Viktor és György, akik ép most a „Bachante” korvett födelézetén utazgatnak, látván, hogy a matrözök mindegyike horgonyt, keresztet, vagy névnek kezdőbetűt táctoviroztatja karjára, vagy mellére egymásnak az orrára kölcsönösen egy-egy horgonyt tátoviroztak. A királyi család ez eset miatt vigasztalhatlan. Valószínűleg tréfa az egész, de a lapok úgy is közlik mintha csakugyan megtörtént volna.

— *A gyártott vaj mindinkább terjed.* Hollandiában, Bécsben is számos ily gyár van melyek a vajt jobbára a stearingyárak ocsmány zsiruhladékából készítik: csupán a Bentheim grófságban létező ity gyárak naponként 12,000 kg. vajat gyártanak és hoznak forgalomba. A gyártmányukkal elől egy társaságban, vígan voltak, táncoltak javában, az idő már éjtélre járt. Bélép egy fiatal házas odalép az egyik égő szemt, ében hajju, mosolygó hölgyhöz mondva: „Kedves fiam, már be van fogva jó volna hazamennünk.” A kis eleven hölgy, zavarba jő, néz szemrefe és végre a férj legnagyobb bámulatára megszólal: „Kérem az édes papa még nem jött értem.” Csak egy hónapos házások voltak.

— *Elfelede, hogy asszony.* Érdekes epizod fordult elő egy társaságban, vígan voltak, táncoltak javában, az idő már éjtélre járt. Bélép egy fiatal házas odalép az egyik égő szemt, ében hajju, mosolygó hölgyhöz mondva: „Kedves fiam, már be van fogva jó volna hazamennünk.” A kis eleven hölgy, zavarba jő, néz szemrefe és végre a férj legnagyobb bámulatára megszólal: „Kérem az édes papa még nem jött értem.” Csak egy hónapos házások voltak.

— *A monakói hercegnő váloperét két* évvel ezelőtt Rómában tudvalévolg azon az alapon indította meg, hogy a házasság kényszer útján jött létre. A mult évi május hóban tartott bírói kongregáció a házasságot semminisnek jelentette ki, de miután a hercege ez ítélet ellen kifogásokat emelt, a pápa az ügyet újabb bírói szék elé terjesztette. E második ítéletészekben di Pietre, Ledochovszky, Randi, Simoeni és Mertel bírókhoz e hó 3-án megerősítették a bírónokok első határozatát. A pápa helybenhagyása után, mely legközelebb várható az ítélt jogerőre emelkedik.

Pécsi színház.

Szombaton megint oly darabot láttunk, amelyet nagyobbára csak vidéken szoktak előadni.

Megmondjuk miért!

„A zsidó apáca” vagy „II. József császár” oly kérdést penget, amely a társadalmi viszonyok egész hazmázat érinti és a legkényesebbek egyike bizonyára. Midőn így tehát a leghaladatosabb s legnemesebb tárgy szolgáltatta az író számára, egy másrészt próbára teszi mérsékletességét, izléstét, komolyságát. Mert könnyű dolog beleyulni a csomóba de annyival nehezebb eligazodni rajta, s úgy intézkedni, hogy minden érdek kiméletben részestüljön, hogy a társadalmi kérdések surlódása ne keveredjenek. S e részben nem állíthatni, hogy a fentemzített darab túlmenne a kellő határon.

Nem is ez okozza, hogy fővárosi színpadon nem járja. Bökkenője abban rejlik, hogy szerkezete pongyola és nem egy valószínű-

léseget tartalmaz, melyet művel közönség nem egy hamar tehet magáévá. Másrészt pedig a vallást is nagyon közelről érdekl. Az isten hitlen és méltatlan szolgálót ostorozni lehet, de magát a vallást olyképp színpadra állítani, hogy megvetésben részestüljön, nem szabad. A vallás legyen részestül — mondja Kólcsey — s ne pelenget tárgya. Nem szólunk erről vagy arról a vallásról, hanem általában. S mivel ami színpadalmunk egészen más valami, mint a hellen volt, tehát valláserkölsi dolgok nem képezhetik tárgyát.

A zsidó apácának minden látszólagos törekvése mellett egyik főfoglatkozása az, hogy a vallást összetevészi azokkal, a kik magával a vallással is visszaéltek. S legyen ez elég annak kimutatására, hogy mily hibákban szenved e színmű. Színpadhozatala körül tulsagot nem tapasztaltunk, ami elég dicséret a közreműködőkre nézve. Vedress a császár szerepét megfelelő ábrázolással játszta. Balázs az öreg zsidót igazsággal, érzéssel mutatta be; Németh a fiatal zsidót, Toldy a lelkész, Bokor a szerzetes, Csókáné az apáca, Tőkés E. a zsidóné, Vihary a néma szerepében működtek közre.

Szerdán Szigeti József régi jó népszínműve: „Vén bakancsos és fia a huszár”, a Németh pár jutalmára. Ily zsufolt házat, mint e jutalomjáték alkalmával, még a jelen szerencsés évadban sem látunk, s elmondhatni, hogy ember emberhátán volt fönt és alant. Más baj nem esett, ami szintén valódi szerencsének mondható, ha tekintetbe vesszük, hogy társulatunkról már kellemetlen hírek kezdnek szárnyalni mindenfelé, amennyiben a fővárosi lapok egyikében is azt olvastuk, hogy valamelyik tagja, nem józau állapotban szerepelt a színpadon. Tartózkodunk minden vonatkozástól, megjegyezvén, hogy ilyesmi sem a közönségnek sem a társulatnak nem válik becsületére. Mit fogunk mondani oly közönségről, amely előtt ily botrányok napirenden lehetnek? De mivel itt csak a társulatot érheti felelőség, tehát első sorban magában a társulatban kell örködni a szellemnek, amely minden botrányok elejét veszi. A szerepemtudás is egyike a bajoknak, melyek gyakran botrányba csapnak át, s nem kerülhetők eléggé.

Ami a jutalomjáték szellemi oldalát illeti, az is mindenképp sikerültnek mondható. A Németh pár Friczi és Lidi szerepében remekelt, az előadás minden részében összevágó volt. Némethné bokréval jelent meg és férjével együtt számtalan kihívásban részestül.

J Á T É K R E N D.

Szombat, január 17-én Hamis asszony Lukács S. legújabb énekes vigjátéka itt először.

Vasárnap jan. 18-án Lumpaciuz vagabundus vagy: 3 jó madár Nestrői bohózata.

Hétfőn, január 19-én Pajkos diákok operette és Szinesznő vigjáték.

Kedden, január 20-án Fekete rendőrség. Francia színmű.

Szerdán, jan. 21-én Bérczy Ödön jutalomjátékúul bérletszűnetben Bőregő, operette.

Csütörtök, január 22-én közkívánatra másodsor Rosenkrantz és Guldernstern, vigjáték.

Péntek, január 23-án S z i n e t.

Szombaton jan. 24-én Völgyi József jutalomjátékúul 200 év múlva vagy: női emancipáció kora jeles bohózat Balázs Sándortól, itt először.

I R O D A L O M.

— *„A Gazdasági Mérnök”* ez évi két első száma a következő tartalommal jelent meg: Gazdasági érdekeink és a szépirodalom. — A mezei komóssinóról [képpel] Dr. Rodiczky Jenőől. — Adatok a közvágóhidak építéséhez. — A napfoltok befolyása az aradásokra. — Egy modern francia park [képpel]. Péter Dénes halasi földbírtokos tállmánya. — A frankfurti új vasácsarnok. — Az építési metodokról. Pfaff Ferenczről. — Termel-meljükön ólesón! Diószeghy Sándortól. — A pékaj öntözési telep első évi tanulságai. Péch Józseftől. — A hamu, mint trágya-anyag. Koritsánszky J.-től. — Mi idézte elő a Körös és Maros legutóbbi áradását? — Jégház vagy jégverem? — A magvak rétegzése. — A búza kapálásáról [6 képpel]. — Vegyes közlemények. — Gabona és terménytellet hazánk és a külföld piacairól. — Építkezési val-lalalok. — Bérlet és eladás. — Pályázatok. — Értékpapírok és pénzemenk árfolyama stb. — A „Gazdasági Mérnök” megjelenik minden héten csütörtökön, diszes kiállításban, képekkel, változatos tartalommal. Előfizetési ára félévre 4 fr. Mutatványszámmal kívántra szivesen szolgál a kiadóhivatal [Budapest, Üllői ut. 24.]

— *„Az Apollo”* zenemű folyóirat ez évi első számának megjelenésével adja előfizetőirei felhívását. — A beklüdtött első szám mind a nagyság, mint a küldésben nevezetes haladást tanusít, ezenul előfizetőinek évnegyedenként egy-egy műmel-léklettel kedveskedik, egy-egy jeles zeneköltő mar-adandó bicsót és gyönyörű kivitelű mellképével. E képek elegans tartályban összegyűjtve, utóbb igen érdekes művész-álmot képezdenek. Az „Apollo” haviüzetekben jelen meg, melyek mind-egyike 5—6 zeneművet s ezek közt több dalt is tartalmaz. Az előfizetési ár egész évre 6 frt, fél-évre 3 frt. Az előfizetési pénz az „Apollo” kiadó-hivatalába [Budapest, I. kerület, Verbőczy-utca 179. sz. a. ezimezve] küldendő be.

— *„A Községi Közlöny”* f. é. 2-ik számának tartalma: Nehány öszinte szó B. L. — Kormányintézkedések. — Húzat-e az állam uszora-kamat után tőke-kamat adót? — Egyetli ügyek.

A biharmegyei községi és közigazgatók agyeltias deez. hó 16-án Nagyváradon tartott közgyűlésen felolvasott elnöki jelentés. Juhos Ferencz. — Le-velek a szerkesztőhöz. II—III. — A fővárosi szet-retezház, annak czéja és eszközei. — Irodalom. Fővárosi Közigazgatói Közigazgatása 1978-ban. Irta: Patrubby György tiszti főorvos. IV. — Rendelet-köt. — Vegyesek. — Ajánlkások — Szef-kesztői üzenetek. — Tárcza. Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára egész évre 6 frt. félév-re 3 frt. Kiadóhivatala: Budapest Koronaherczeg utca 3 sz. Ajánljuk a közigazgatók és községi elő-ljárók figyelmébe.

— *„Magyar Lexikon”* Somogyi Ede által szerkesztett és Bautmann Frigyes kiadásában meg-jelenő ezen igen korszerű és hézagpótló vállalat 44 és 45-ik füzetét vettük. Ezen füzetek mellék-leteit Ázsia térképe és gépek rajzai képezik. — Ára egy füzetnek 30 kr.

— *„Arany Biblia”* czim alatt a szentírő kiadásba vállalkozott Mehner Vilmos budapesti tevékeny könyvkiadó, feltüntetve a legnagyobb mű-veinek képeiben. E mű 345—460 millimeter nagy-ságban jelenik meg és pedig az első része: az ó szövetség 25 füzetben, tüzetenként két képpel a hozátartozó szöveggel. A katolikus kiadást dr. Toldy László, a protestáns Szász Károly rendezi sajátjál. — A vállalat czéja a festészetnek bibliai tárgyakat ábrázoló remekelt rézmetszetben egyesíteni és így a legnagyobb művészeket legjobb műveikben bemutatni. Egy füzet ára 1 frt. 20 kr. azonban e mű füzetekben nem adatik, hanem az aláírás 25 füzetnek vagy is egy-egy résznek meg-vételére kötelez. Megrendeléseket a könyvkerese-dők elfogadják, a hol az első füzet megtekinthető.

— *Uj zeneművek.* Taborszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapestben megjelent: Rá-köczy induló. Ábránd zongorára és hegedőre szerz. Huber Károly. Ára 1 frt. 50 kr.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

— *Gyepszabálgák Szilágymegyében.* Ha-zánkban még megészámálhatlan forrása a keresetnek és jólétek kiaknáthatlan, ki-vált a mi bányászati kincseiket illeti. Így Szilágymegye igen terjedelmes és bő gypsz-telekkel bir, melyekből kitűnő ásvány-trágya, továbbá építészeti és szobrászati czélokra alkalmas égetett s örlött gypsz lenne előállítható — de szoborművekre al-kalmas jó anyag is bőven található. Kivált Zsibó és Pátelek közt vannak ily telepek. Eddig ezek, pl. Vártelek és Csig-leny községek lakóssai által mészegetésre használtatnak. De ha a gazdák a luczernára, lóherére és rétekre oly hasznos gypsz-et keresnek, a mészegetők csakhamar a gypsz előállításához fogának, miután a gypszhez kevesebb tüzelt és idő szükséges.

— *Halaknak konzerválása fagyasz-tás* által. A czéllból, hogy nyáron köny-nyen, de télen nehezebben kapható finom-mabb halfajták télre épen tarthatók legye-nek, Nev-Yorkban a halkereskedők három nagy fagyasztó házat állítottak. Ezek jól szerkesztett jégvermek, melyekben nyáron nagyobb halbőség idején a halakat össze-halmozzák. A kiválogatott halakat fagyasz-tó serpenyőbe helyezik, darált só és jég-gel betakarják. A fagyott halakat aztán szilkséghez képest szedik ki a jégtartókból.

Nyílt-tér.)

Nyilatkozat.
Alőlirottak ezennel kijelentjük, misze-rint a Dr. Andr. Alajos és Igalits Vazul urak közötti becsületlgy, miután a „Pécsi Figyelő” f. évi 2-ik számában megjelent nyilatkozatban említett mulasztás igazolat-tott — mai napon előttünk loviasos uton kiegyenlítettett.

Mobács, 1880. január 13-án.
Varga Alajos. M. Draskovits János. Zubánovits Béla. Stajevits László.

Egy rendőrfőbiztos, a kihivatalosan élezel.
Rónai Ignác a neve, bajussa elég nagy, jó volna, ha esze és műveltsége is mértékelt tartana vele. — Január 14-én többekkel felidézve voltam hozzá, hol kérdőre vont bennünket az inas gyerekek oskoláztatásának mulasztása miatt. — En válaszol-tam, hogy inas gyerekek jelenleg nincsen, a ki volt azt betegsége miatt ajenja haza vitte. — Ekkor hogy bizonyos ügyben illetéktelen beavatkozás miatt vallott csufos kudarczát megbosszulja, azzal kezdett kiélezleni: „csodálom hisz maga a többi közt a legzsirosabb, ha még egy darabig így meg-ülete, az egész Malom-utczát megveszi,” mire válaszoltam, hogy aligha lesz belőle valami, mert a fekete hurkának most nincs keletje. Mi köze Rónai urnak az én zsirosagomhoz és vagyonom növekvéséhez hivatalosan, azt a t. olvasó megítélé-sére bízom.

Lang Lajos.

A Pécsi Figyelő ez idei első számá-ban rám vonatkozó szerényen kife-jezve nem felelnek meg a valónak.
Dr. MOCSÁRY ANTAL.

Bérbe adó vendéglő.

Szigeti Ország ut. 5 szám alatt, „FE-KETE SASHOZ” czimzett vendéglő aprilis 1-től kezdve egy vagy több évre bérbe adandó.

Értekezheti az iránt Czirják Ignácnál tulajdonosnál sikloti utca 29. szám alatt. 19. (3—1)

*) Ezen rovat alatt megjelenteként nem válla felelősséget a szerk.l

Szerkesztői posta.

... a. A vigjátékok szép nyelvezete dacára sem tartja előadhatónak az igazgató, mert a darab technikája hiányos és az ekképi előadást lehetleniti.

Schlesinger Páni Siklós, Reclamszagu nyil-vános köszönetek a „Nyílt-tér”-be valókt.

NAGY FERENCZ
Iráptalajdonos.

HAKSZER EMIL KIS JÓZSEF
felelős szerkesztő. Szerkesztői társ.

